

DERS KATALOG FORMU
(COURSE CATALOG FORM)

Dersin Kodu : MATE2215 / MATH2215 (Course Code)				Dersin Adı : Olasılık ve İstatistik (Course Name): Probability and Statistics			
Dersi Veren Bölüm: Matematik Offered by: (Department of Mathematics)							
Yarıyılı (Semester)	D + U + L (Lc + T + L)	Kredisi (Credits)	AKTS (ECTS)	Dersin Dili (Language)	Dersin Türü (Category)	Dersin İşleniş Yöntemi (Instructional Methods)	Ön Koşulları (Pre Requisites)
Güz/Bahar (Fall/Spring)	4 + 1 + 0	4	7	İngilizce (English)	Zorunlu (Core)	Ders (Lecture)	Yok (None)
Dersin Amacı			Bu dersin amacı; mühendislik uygulamalarında ihtiyaç duyulan matematiksel istatistik ve olasılık kavramlarını tanıtmak; rastgele değişkenler, matematiksel beklenti, ayrık ve sürekli olasılık dağılımları, kestirim, hipotez testleri, basit lineer regresyon ve korelasyon konularında temel bilgi ve becerileri öğrencilere kazandırmaktır.				
(Course Objectives)			The objective of this course is to introduce concepts of mathematical statistics and probability required in engineering applications, and to provide students with foundational knowledge and skills in random variables, expected value, discrete and continuous probability distributions, estimation, hypothesis testing, simple linear regression, and correlation.				
Dersin İçeriği			Giriş, örneklemeler, kümeler ve olasılığın rolü. Örneklem ortalaması, medyanı, aralığı ve standart sapması. Grafik gösterimler. Olasılık, örneklem uzayı, istatistiksel olaylar, Venn şeması, çarpım kuralı, permutasyon ve kombinasyon kavramları. Bir istatistiksel olayın olasılığı, koşullu olasılık, Bayes kuralı. Ayrık ve sürekli veri. Rastgele değişkenler, ayrık ve sürekli olasılık dağılımları, bileşik olasılık dağılımları. Matematiksel ümit değeri. Rastgele değişkenlerin ortalaması, varyansı, kovaryansı ve korelasyonu. Bazı sürekli ve ayrık olasılık dağılımları. Normal dağılım, normal eğrisi altında kalan alanın hesabı, uygulamalar. Temel örneklem dağılımları, merkezi limit teoremi. Kestirim. En çok olabirlik kestirim yöntemi. İstatistiksel hipotezlerin testi. Basit lineer regresyon ve korelasyon katsayısı.				
(Course Content)			Introduction, samples, populations, and role of probability. Sample mean, median, range, and standard deviation. Visuals. Probability, sample space, events, Venn diagram, multiplication rule, permutation, and combination. Probability of an event, conditional probability, Bayes' rule. Discrete and continuous data. Random variables, discrete and continuous probability distributions, joint distributions. Mathematical expectations. Mean, variance, covariance and correlation of random variables. Some continuous and discrete probability distributions. Normal distribution, area under the Normal Curve and its applications. Fundamental sampling distributions, central limit theorem. Estimation. Maximum likelihood estimation. Testing a statistical hypothesis. Simple linear regression and correlation coefficient.				
Dersin Öğrenme Çıktıları			Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler: 1. İstatistiksel verinin aralığını, ortalamasını, medyanını ve standart sapmasını hesaplar. 2. İstatistiksel olayların olasılıklarını hesaplar., 3. Ayrık ve sürekli rastgele değişkenlerin ümit değeri, varyans, kovaryans ve korelasyon değerlerinden anlam çıkarır. 4. Ayrık/sürekli rastgele dağılım kavramlarını öğrenir ve mühendislik problemlerine uyarlar, 5. Dağılım tablolarını kullanır.				
(Course Learning Outcomes)			Students, who pass the course satisfactorily can: 1. calculate the range, mean, median and standard deviation of statistical data, 2. calculate the probability of the statistical events, 3. understand and infer the expected value, variance, covariance and correlation coefficient of the discrete and continuous random variables, 4. have the basic knowledge about the discrete and continuous distributions, and can apply them to the engineering problems, 5. use the distribution tables.				
Dersin ISCED Kategorisi (ISCED Category of the course)			46 Matematik ve İstatistik (46 Mathematics and Statistics)				
Ders Kitabı (Textbook)			1. R.E. Walpole, R. Myers, S.L. Myers, K.E. Ye, 2014. Probability and Statistics for Engineers and Scientists, 9/E, Pearson. 2. James T. McClave, Terry Sinich, 2013. Statistics. 12/E Pearson.				
Yardımcı Kaynaklar (Other References)			1. Kottegoda & Rosso, 2008. Applied Statistics for Civil and Environmental Engineers, Wiley. 2. Stark & Woods, 2012. Probability, Statistics, and Random Processes for Engineers, 4/E Pearson. 3. Johnson, Miller, & Freund, 2011. Probability and Statistics for Engineers, 8/E Pearson. 4. Jim Morrison, 2009. Statistics for Engineers: An Introduction. Wiley. 5. Montgomery, 2010. Applied Statistics and Probability for Engineers, 5/E SI Version, Wiley.				

HAFTALIK KONULAR

Hafta	Teorik Ders Konuları	Ders Öğrenme Çıktıları
1	Giriş, istatistiksel anlam çıkarma, örnekleme, kümeler. Verilerin örnekleme yoluyla toplanması. Örneklem ortalaması ve medyanı.	1
2	Veri değişebilirliğinin ölçülmesi: örneklem aralığı, örneklem standart sapması. Bilimsel incelemeler ve grafik gösterimler: serpm diyagramı, gövde ve yaprak diyagramı, histogram, kutu diyagramı.	1
3	Olasılık. Örneklem uzayı. İstatistiksel olaylar, eşlenik, kesişim ve birleşim. Venn diyagramı. Örneklem noktalarının sayılması: çarpım kuralı, permütasyon ve kombinasyon.	2
4	Bir olayın olasılığı. Toplama kuralı. Koşullu olasılık, bağımsız olaylar, çarpım kuralı. Bayes kuralı.	2
5	Rastgele değişkenler ve olasılık dağılımları. Rastgele değişken. Ayrık olasılık dağılımları.	3, 4
6	Sürekli olasılık dağılımları. Bileşik olasılık dağılımları.	3, 4
7	Matematiksel ümit değer. Bir rastgele değişkenin ortalaması. Rastgele değişkenlerin varyansı ve kovaryansı. Chebyshev teoremi.	3
8	Bazı ayrık olasılık dağılımları. Bernoulli denemeleri. Binom dağılımı. Hipergeometrik dağılım.	3, 4
9	Bazı sürekli olasılık dağılımları. Normal dağılım. Çan eğrisi altında kalan alan. Uygulamalar. Gama ve eksponansiyel (üstel) dağılımlar. Ki-kare dağılımı.	4, 5
10	Temel olasılık dağılımları. Merkezi limit teoremi.	4
11	Ortalamanın ve varyansın örneklem dağılımı. t- dağılımı. F-dağılımı.	3, 5
12	Kestirim. Güven aralığı. En yüksek olabilirlik yöntemi.	4, 5
13	Hipotez testleri.	4, 5
14	Doğrusal regresyon ve korelasyon. En küçük kareler yöntemi.	3, 4

COURSE PLAN

Week	Topics	Course Learning Outcomes
1	Introduction, statistical inference, samples, populations. Sampling: collection of data. The sample mean and median.	1
2	Measures of variability: sampling range, sample standard deviation. Scientific investigation and graphical diagnostics: scatter plot, stem-leaf plot, histogram, box-and-whisker plot.	1
3	Probability. Sample space. Events; complement, intersection, and union. Venn diagram. Counting sample points: multiplication rule, permutation, combination.	2
4	Probability of an event. Additive rules. Conditional probability, independence, the product rule. Bayes' rule.	2
5	Random variables and probability distributions. Random variable. Discrete probability distributions.	3, 4
6	Continuous probability distributions. Joint probability distributions.	3, 4
7	Mathematical expectation. Mean of a random variable. Variance and covariance of random variables. Chebyshev's theorem.	3
8	Some discrete probability distributions. Bernoulli Process. Binomial distribution. Hypergeometric distribution.	3, 4
9	Some continuous probability distributions. Normal distribution. Areas under the Normal curve. Applications. Gamma and exponential distributions. Chi-squared distribution.	4, 5
10	Sampling distributions and data descriptions, Central limit theorem.	4
11	Sampling distribution of mean and variance. t-distribution. F-distribution.	3, 5
12	Estimation. Confidence bound. Maximum likelihood estimation.	4, 5
13	Tests of hypothesis.	4, 5
14	Simple linear regression and correlation. Least squares method.	3, 4

DERSİN DEĞERLENDİRME SİSTEMİ
(COURSE ASSESSMENT)

	Etkinlikler (Activities)	Adet (Quantity)	Katkı Oranı (Contribution) (%)
Yarıyıl İçi Çalışmaları (Semester Activities)	Kısa Sınavlar (Quizzes)	En az 2 (min)	8
	Dönem Ödevi / Projesi (Term Project)		
	Deney Raporları (Experiment Reports)		
	Seminer (Seminars)		
	Ödevler (Homework)	En az 1 (min)	12
	Sunum (Presentations)		
	Ara sınavlar (Midterm Exams)	2	40
	Proje (Project)		
YARIYIL SONU SINAVI (FINAL EXAM)		1	40
Toplam (Total)			100

AKTS - İŞ YÜKÜ TABLOSU (ECTS - WORK LOAD TABLE)

DERS ETKİNLİKLERİ (COURSE ACTIVITIES)	Sayı (Quantity)	Süre (Saat) (Time (h))	İş Yüğü (saat) (Work Load (h))
Ders Süresi (Lectures)	14	4	56
Yarıyıl Sonu Sınavı (Hazırlık Süresi Dahil) (Final Exam (Preparation included))	1	19	19
Kısa Sınavlar (Hazırlık Süresi Dahil) (Quizzes (Preparation included))	2	4	8
Uygulama (Tutorial)	14	1	14
Deney Raporları (Experiment Reports)			
Bitirme Tezi/Projesi (Graduation Project)			
Seminer (Seminars)			
Sınıf Dışı Çalışma Süresi (Out class working time)	14	2	28
Ödevler (Homework)	1	18	18
Sunum (Presentations)			
Arasınavlar (Hazırlık Süresi Dahil) (Midterm Exams (Preparation included))	2	16	32
Proje (Projects)			
Laboratuvar (Laboratory Work)			
Toplam İş Yüğü (saat) (Total Work Load (h))			175
Dersin AKTS Kredisi (Toplam İş Yüğü / 25) (ECTS Credits of the course (Total Work Load / 25))			7

Revizyon / Tarih (Revision / Date) 10/07/2026	Koordinatör / Hazırlayan (Coordinator / Prepared by) Nuri Volkan Kayaçetin	Onaylayan (Approved by) Banu Uzun
---	--	---